

Gildia
Scenarzystów
Polskich

JAK PODPISYWAĆ UMOWY?

Maciej Sobczyk

Członek Zarządu
Gildii Scenarzystów Polskich

MISJA GILDII SCENARZYSTÓW POLSKICH

- GSP jest organizacją integrującą środowisko polskich scenarzystów, zarówno w kontekście produkcji filmowej, jak i telewizyjnej
- Wspiera samodoskonalenie zawodowe scenarzystów
- Ułatwia wzajemne kontakty między scenarzystami, a także scenarzystów z innymi partnerami z branży AV i widzami
- Dbą o odpowiedni poziom warunków pracy scenarzystów i właściwe otoczenie systemowe, które wspiera rozwój talentów i karier zawodowych scenarzystów, z korzyścią dla nich i dla całej branży audiowizualnej
- Popularyzuje wiedzę o zawodzie scenarzysty

JAK WSTĄPIĆ DO GILDII?

- Minimalnym warunkiem przyjęcia do Gildii jest posiadanie w dorobku zrealizowanego scenariusza filmu fabularnego lub odcinka serialu fabularnego
- Kandydat na członka Gildii może być autorem albo współautorem takiego scenariusza
- W przypadku wykonywania również innych zawodów związanych z branżą audiowizualną, tworzenie scenariuszy musi być główną działalnością członka Gildii

Przede wszystkim skutecznie
i przed rozpoczęciem właściwych prac

JAK WYGLĄDA PROCES DOCHODZENIA DO POROZUMIENIA Z PRODUCENTEM?

- Czyli od pomysłu do sprzedaży
- Czym jest umowa i dlaczego jest ważna
- Czego dotyczy umowa

WYNAGRODZENIE

- Tekst to nie wszystko
- Kwota podstawowa to nie wszystko

- Przejście praw
- Opcja licencji (jeśli przyszłość projektu nie jest pewna – dotacje)
- Moment wypłaty wynagrodzenia
  - Uregulowanie procedury akceptacji dzieła
    - Przyjęcie dzieła
    - Poprawki
    - Odsetki

WAŻNE: korzystanie ze scenariusz przed nabyciem praw i zapłatą wynagrodzeni to poważne złamanie prawa

- Zerwanie umowy i kwestia praw
- Prawa muszą pozostać przy autorze!
- Tantiemy
  - Obecność ustaleń tantiemowych w umowach
  - Ustalanie zakresu tantiem

- Tworzenie projektu i jego rozwój to baza następującego po nim dzieła. Musi być płatny
- Autor zawsze musi być uwzględniony w tantiemach
- Seriale
  - Nie tylko odcinki ważne
  - Biblia serialu i format – to podstawa
- Nowela scenariuszowa – czyli biblia
  - Wycena prac nad nowelą
  - Uwzględnianie autora noweli w napisach i tantiemach
  - Umowa musi zabezpieczać prawa autora noweli (pierwowzoru) w momencie, gdy nie bierze udziału w dalszych pracach

Przekazywanie praw do przyszłych pól nieodpłatnie lub za symboliczną kwotę

To są zapisy nieważne z mocy ustawy (art. 41, ust 4 pr aut) – nie można sprzedawać czegoś, czego nie ma

Obowiązek przekazania praw w przyszłości – nie oznacza że za darmo, i nie na wyłączność – licencja niewyłączna to obowiązek, wyłączna - opcja

---

SPRZEDAŻ PRAW PODMIOTOM TRZECIM

Scenarzysta nie jest stroną takiej umowy i traci wpływ na kształt umowy i dzieło

Producenci zastrzegają sobie prawo do zbywania prac umowy
– bo muszą przenieść prawo na emitenta

Co to jest prawo opracowania utworów pochodnych od dzieła pierwotnego?

Wykonywanie autorskiego prawa zależnego

Precyzyjne określenie zakresu przeniesienia prawa zależnego

- Nie do wszystkich rodzajów opracowań
- Nie bez dodatkowego wynagrodzenia
- Czytać całą umowę – bo mowa o przeniesieniu prawa do opracowań może być w różnych miejscach (np. pola eksploatacji)
- Prawo i zakaz dalszego przenoszenia praw

Kontynuacje
Spin-offy
Remaki

Warto zapewnić sobie dochody z pochodnych produkcji.

Format

Nie jest doprecyzowany w przepisach

Nowela scenariuszowa jako format

Sprzedaż formatu za dodatkowym wynagrodzeniem

Trudności z realizacją tego postulatu

Merchandising

Zakres sprzedaży – doprecyzować maksymalnie

Ryczałt/dochód netto/przychód, udział procentowy – info

Przeniesienie prawa do merchandisingu na podmioty trzecie – zagwarantować udział finansowy

Klauzula bestsellerowa

(art. 44 ust. o pr. aut.)

Zakaz konkurencji

Nieprecyzyjność zapisów groźna.

Powrót praw lub możliwość odkupienia przez twórcę

Terminowe określenie czasu obowiązywania umowy (licencja)

- **Prawo do oznaczenia/anonimowości.**
- **Warunki umieszczania i wykorzystywania danych autora.**
- **Integralność utworu** – bardzo złożona i nieprecyzyjna kwestia.

OKREŚLENIE UDZIAŁU W SCENARIUSZU – TANTIEMY I METRYKA

- Tantiemy to nie dodatek – to jedna z głównych składowych wynagrodzenia
- Określanie na podstawie stanu faktycznego
- Roszczenie producenta do arbitralnego ustalenia udziału
- Minimalny udział autora
- Dopisywanie do metryk
- Platformy streamingowe – co zamiast tantiem
- Dyrektywa o prawach aut. 2019/790
  - Ekwiwalent tantiem – sztywna opłata
  - Trudności w jej uzyskaniu

KLAUZULA O NIEWYKONYWANIU AUTORSKICH PRAW OSOBISTYCH

Gildia
Scenarzystów
Polskich

Nie do zaakceptowania!

Klauzule rozszerzające – bardzo niebezpieczne.

Roszczenia – Produkcje oparte na faktach – ciężar nie może spoczywać tylko na autorze „Jakiegokolwiek roszczenia” – bardzo groźny zapis

Dopisywanie do metryk

Kary umowne

- Dwustronność i równość stron wobec zapisów
- Miarkowanie wysokości kar – nie mogą być „z sufitu”

Sądy polubowne – arbitraż

- + Tańszy, szybszy, z udziałem specjalistów z branży
- Brak możliwości odwołania (!) i konieczność akceptacji werdyktu, jeśli jedna strona i tak nie wykonuje werdyktu
- Trzeba iść do sądu

Sądy powszechne – właściwość sądu

Product Placement

Gildia
Scenarzystów
Polskich

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

ZAPARAZAM DO KONTAKTU

maciej.sobczyk@gildiascenzystow.pl

<http://gildiascenzystow.pl/>